

## USMERNENIE PRE HLÁSENIE do zdravotného registra „Hypertenzia u detí“

### ÚVOD

Predkladané usmernenie sa týka základných informácií pri poskytovaní údajov do národného zdravotného registra (NZR) - „*Hypertenzia u detí*“.

Predmetný register, resp. podregister bol zriadený koncom roka 2011 v spolupráci so Slovenskou kardiologickou spoločnosťou (sekcia detská kardiológia). Spolu s ďalšími 3 „podregistrami“ je súčasťou NZR srdcovo-cievnych ochorení, ktorého zriadenie v SR v správe Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI) bolo odporúčané v zmysle zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti.

### ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Pre zber údajov v registri **Hypertenzia u detí** bol v roku 2011 schválený formulár s označením **ZR\_14 (MZ SR)**. Pri analýze dát z roku 2011 bol tento formulár (hlásenka) spresnený v príslušných ukazovateľoch. Aktuálny formulár platný od roku 2012 je v prílohe 1.

#### **Kto hlási sledované prípady?**

Lekári v špecializovanej ambulancii s odbornosťou: detská kardiológia.

#### **Aké prípady sa hlásia?**

Hláseniu podliehajú všetky prípady detí vo veku do 18 rokov s abnormalitami hodnôt arteriálneho tlaku krvi, a to :

- ✓ novodiagnostikované deti, u ktorých sa tento nález zistil v hlásenom roku
- ✓ deti sledované (dispensarizované) pred hláseným rokom, u ktorých sa v hlásenom roku uvedú zmeny v hodnotách tlaku krvi, ev.liečbe vrátane zmien v aktuálnom stave iných údajov či požadovaných informácií (viď ďalej).

#### **Akou formou sa prípady hlásia?**

Elektronicky cez web aplikáciu NCZI prostredníctvom individuálneho zabezpečenia prístupu lekárov do informačného systému NCZI (ISZI).

#### **Ako často sa prípady hlásia?**

Priebežne počas roka, ale jeden pacient iba 1x ročne.

#### **Ako sa hlásia zmeny v stave pacienta, ktorý bol hlásený do registra v predchádzajúcom roku?**

U pacientov, ktorí boli hlásení do registra rok predtým, budú ich údaje z predchádzajúceho roka prenesené do hláseného roka tzv. predvyplnením. Po vstupe lekára do systému ISZI NCZI a do príslušného registra ZR14, si otvorí prázdny formulár. Vyplní rodné číslo pacienta (dieťaťa) a po „*ŕuknutí*“ na pokyn Podľa minulého roku, sa formulár predvyplní údajmi.

Aktualizovanými údajmi sa prepíšu len tie staršie údaje, ktoré sú potrebné. Ostatné ostávajú bez zmeny.

*Čo robiť, ak sa Vám pacient, ktorého ste hlásili do registra napr. v r.2011 nedostaví v priebehu roka 2012 na kontrolu?*

Napriek tomu si ho musíte „*vyvolať- vizualizovať*“ cez rodné číslo. V jeho hlásenke nič nemeníte, ak nepotrebujete opraviť údaje zadané do systému rok predtým, ale v ukazovateli: „*Stav pacienta*“ zaškrtnete možnosť 4 – pacient sa na vyšetrenie nedostavil / nech Vás nemýli, že táto možnosť je

spojená s informáciou o stave u novodiagnostikovaného pacienta, Vy riešite pacienta sledovaného u Vás minimálne rok predtým a nie novodiagnostikovaného pacienta).

Vizualizácia pacienta v príslušnom roku, napriek tomu, že sa nedostavil na kontrolné vyšetrenie je potrebná preto, lebo ak sa pacient dostaví na kontrolné vyšetrenie v roku 2013, budete mať pri ňom predvyplnené údaje, ktoré boli v systéme zadané.

**Predvyplnené údaje sa do systému „ťahajú“ iba z predchádzajúceho roka. Inak by ste museli všetky dáta o pacienti napísať znova.** Ak by bol pacient preradený k inému lekárovi alebo prešiel do starostlivosti dospelého kardiológa, musíte si ho tiež „predvyplniť“ a do poznámky napísať – preradený, aby sa vedelo, čo sa s ním stalo.

Ako si možno aj iným spôsobom zachovať informácie o nahlásenom pacientovi?

Ak máte záujem o vytlačenie údajov o hlásenom pacientovi, pred odoslaním e-hlásenia do ISZI NCZI, je nutné ťuknúť na konci formulára hlásenky na možnosť: [Rozpracovaný](#).

V ľavom stĺpci vedľa modulov, kde sú uvedené rôzne ponuky, si vyhľadáte položku [Tlač do pdf](#), čo znamená vytlačenie hlásenky pacienta v pdf podobe. Po vytlačení pdf hlásenia, (ak ho potrebujete do zdravotnej karty pacienta), si potom vyhľadáte hlásenku Vášho pacienta medzi rozpracovanými hlásenkami, otvoríte ju, „naťuknete“ sa na ponuku [Opraviť](#) v ľavom stĺpci (vedľa modulov).

[Takto pripravenú hlásenku](#) zrolujete na koniec, „ťuknete“ na ponuku [Odoslať](#). Hlásenie sa nahrá do úložiska ISZI NCZI.

**Poznámka:** Ak vyplňate hlásenie, je možné priebežne ho ukladať ako "Rozpracovaný".

K uloženému rozpracovanému hláseniu sa dá vrátiť kedykoľvek v budúcnosti. Je uložený v sekcii "Rozpracované výkazy".

Akonáhle sa hlásenka uloží cez "Odoslať", tak sa ukladá do úložiska ISZI NCZI a *lekárovi už nie je prístupná*. Preto ak lekár chce vyplnené dáta uložiť vo formáte dotazníka pdf, môže tak urobiť len z rozpracovanej hlásenky. *K odoslaným hlásenkám pacientov na ISZI NCZI je možné sa dostať len na priame vyžiadanie.*

**Ako je zabezpečený zber prioritných údajov a vzťahy logických väzieb?**

Pomocou nastavenia povinných položiek a kontrol, na ktoré v prípade absencie dát povinnej položky alebo neadekvátneho vyplnenia vzájomne obsahovo alebo časovo súvisiacich údajov upozorní lekára „Chybové hlásenie formou HELPU“ konkrétne charakterizujúci špecificitu „chyby“. Ukazovatele majú teda charakter: primárne povinných položiek, ktoré musia byť vyplnené stále, podmienené povinných, ak musí byť vyplnená 1 z uvedených možností. Bližšie informácie o logických väzbách uvádza nasledujúca tabuľka definujúca zadávanie niektorých ukazovateľov.

***Poznámka:*** Pre chyby v zadávaní výšky a hmotnosti dieťaťa, je nastavená ďalšia kontrola, ktorá tieto omyly vylúči.

# Hlásenie hypertenzie u detí

Definovanie povinných a podmienene povinných údajov u príslušných ukazovateľov a ich logické väzby

Poradie *do pozornosti	Ukazovatele	Charakter vzťahov <i>Povinné (P), podmienene povinné - kontrola –K)</i>
1	Rok hlásenia ohraničiť intervalom prípustných hodnôt <2012, 2020>	P
2	Identifikačné údaje dieťaťa sú povinné /	P
3	Ak je pohlavie pacienta ženské ( <b>POHLAVIE</b> = 2) , tak mesiac v rodnom čísle ( <b>RC</b> ) je MM+50	K
4	Správnosť rodného čísla a dátum narodenia, uvedené samostatne, budú podrobené kontrole	K
5	Riziková skupina: vyplnenie 1 možnosti je povinné	P
6	Dôvod odoslania pacienta k špecialistovi – 1 možnosť musí byť vyplnená	K
7*	Dátum 1.návštevy – u novodiagnostikovaného pacienta v súvislosti s abnormitami v hodnotách arteriálneho tlaku krvi (TK) nesmie byť dátum menší ako rok hlásenia. Pri zistení vyššieho TK u pacienta sledovaného v ambulancii pre iné ochorenie (nie však pre TK) sa vypisuje <u>dátum zistenia vyššieho TK a nie dátum 1.návštevy v súvislosti s inou staršou „kardiologickou“ chorobou</u>	K
8	Dátum 1.návštevy – u pacienta sledovaného viac ako 1 rok by dátum mal byť menší ako rok hlásenia	K
9	Špecializácia odosielajúceho lekára – vyplniť, meno lekára nie je povinné	K
10	Okolnosti zistenia vyššieho TK : povinné vyplniť 1 možnosť Ak sa uvedie možnosť 4 (informácie nie sú k dispozícii) nasledujúca otázka: O aké subj.ťažkosti išlo?- sa nevyplňa.	K
11	Ak sa v „Okolnosti zistenia vyššieho TK“ uvedie možnosť: 2 – pri subj.ťažkostiach .....v otázke: O aké subj.ťažkosti ide? sa nevyplňa č.5 : bez ťažkostí , ale 1 z ostatných možností musí byť uvedená.	K
12	Ak sa v „Okolnosti zistenia vyššieho TK“ uvedie možnosť: 1 – pri PP, V otázke: „O aké subj.ťažkosti išlo? By sa malo uviesť bez ťažkostí	K
13*	O akého pacienta ide? Uvedenie 1 možnosti je povinné vrátane údajov: Koľko rokov je sledovaný?. Pri novodiagnostikovanom pacientovi v súvislosti s TK sa píše rok sledovania „ 0“ (nevypisujú sa roky sledovania pre iné kardiol.ochorenia).	K
14	Ak sa pri „O akého pacienta ide“ ? uvedie možnosť 1 (novodiagnostikovaný), nesmie byť počet rokov vyšší ako 1 rok + v Type hlásenia musí byť uvedená tiež možnosť č.1	K
15	Ak sa pri „O akého pacienta ide“ ? uvedie možnosť 2 ( so stanovenou diagnózou už viac ako 1 rok.), počet rokov amb.sledovania pacienta musí byť vyšší ako 1 rok + v Type hlásenia musí byť uvedená možnosť č.2 alebo 3	K
16	Ak je rok v dátume Holtera nižší ako rok , v ktorom sa hlásenie podáva, nemôže ísť o novodiagnostikovaného pacienta, ale o dlhšie sledovaného a preto pri „O akého pacienta ide“ ? má byť uvedená možnosť 2 a v Type hlásenia možnosť 2 alebo 3	K

Poradie *do pozornosti	Ukazovatele	Charakter vzťahov <i>Povinné (P), podmienene povinné - kontrola –K)</i>
17	Rodinná anamnéza - uviesť	
18	Osobná anamnéza I: vyplnenie aspoň 1 údaj je povinné ( pôrod a/alebo dojčenie), ostatné je nepovinné	K
19	Osobná anamnéza II: Fajčenie , alkohol : dôležité vyplniť	
20	Typ hlásenia: vyplniť 1 z možností je povinné Ak sa vyplní možnosť 3 , nemôže ísť o novodiagnostikovaného pacienta ( nemôže ísť o: typ hlásenia -1)	K
21	Subj.ťažkosti aj pri vyšetrení u kardiológa - vyplniť 1 možnosť je povinné, pri „iné“ : špecifikácia povinná	K
22	Vyšetrenia: dátum uvedenia antropometrických údajov a TK v sede, ľahu ... musí byť vyšetrené v 1 deň ( resp. v nevelkom časovom odstupe- dátum sa uvádza iba jeden) Hmotnosť, výška a obvod pása povinné TK v sede, v ľahu, stojí, po dreloch: uvedenie vyšetrení alebo údaj o tom, že sa TK takto nevyšetrilo je povinné	K
23	Ak bude pri absolvovaní Holtera:odpoveď: áno, pri výbere je správna iba možnosť 1 alebo 2. Ak je možnosť 1 : áno, údaje známe/ dátum Holtera je povinný. Ak je uvedený dátum Holtera musia byť uvedené konkrétne hodnoty TK ( aspoň časť z nich) Ak sú uvedené údaje Holtera, potom zaznamenanie 1 z možností „Záťaž pri tlakovom Holteri“ je povinné ( 1- s bežnou fyz.aktivitou / FA), nadmernou FA, bez FA )	K
24	Laboratórne vyšetrenia – vyplnenie hodnôt alebo info o tom, že neboli vyšetrenia absolvované je povinné	K
25	Záverečná diagnóza _ <b>1 možnosť povinná</b> Zistenie iných novodg.ochorení – nepovinné	K
26	Odporúčaná terapia – vyplnenie aspoň 1 z možností je povinné	K
26	Monoterapia – ak sa uvedie niečo z monoterapie alebo kombinovaná terapia musí byť niečo v „ Farmakologická terapia“ vyplnené	K
27	Pri kombinovanej farmakologickej liečbe musia byť uvedené aspoň 2 lieky, inak je to monoterapia	K
29	Ak je uvedená monoterapia, nemôže byť uvedené niečo v kombinovanej terapii	K
30	Zhodnotenie stavu : vyplniť 1 možnosť je povinné	K
31	Dátum vyplnenia hlásenia – povinné .. potrebné pre dopočítanie veku, ale: aj keď hlásenie vypisujete neskoro, na prelome rokov, napriek tomu napíšte najneskorší dátum: 31.12.	P